

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผนภูมิในด	ฏ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อที่ศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น	9
1.7 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้	9
กรอบแนวคิด	10
บทที่ 2 การบทวนวรรณกรรม	11
2.1 หลักทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์	11
2.1.1 ทฤษฎีทางมานุษยวัฒนธรรมวิทยา	11
2.1.1.1 นวัตกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Innovation)	11
2.1.1.2 การแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion)	11
2.1.1.3 การปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรม (Cultural Modification)	12
2.1.2 เครื่องดนตรีวิทยา	12
2.1.3 ทฤษฎีทางสวนศาสตร์	14
2.2 ความรู้ทั่วไปทางด้านดนตรีจีน	16
2.2.1 ประเทศจีน	16
2.2.2 ดนตรีและแหล่งกำเนิดดนตรี	16
2.2.3 ประวัติศาสตร์ดนตรีจีน	17

2.3 ทฤษฎีดนตรีจีน	21
2.3.1 บันไดเสียง	22
2.3.2 ชุดเสียง	23
2.4 คนจีนในประเทศไทย	27
2.5 ประวัติความเป็นมาของอำเภอหาดใหญ่	29
2.5.1 การพัฒนาความเจริญของนครหาดใหญ่	31
2.5.2 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของอำเภอหาดใหญ่	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
3.1 พื้นที่ภาคสนาม แหล่งข้อมูลที่ศึกษา บุคคล	37
3.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย	38
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.4 วิธีการที่ใช้ในการวิจัย	38
3.5 การกำหนดแบบการเก็บข้อมูล	39
3.6 วิธีการรวบรวมข้อมูล	39
3.7 การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ประวัติและความเป็นมาของวงดนตรีมุลนิธิห่งเขียเชียงตั้ง	40
4.1 นักดนตรีวงมุลนิธิห่งเขียเชียงตั้ง	53
4.1.1 รายละเอียดข้อมูลนักดนตรี	53
บทที่ 5 วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีของวงมุลนิธิห่งเขียเชียงตั้ง	59
5.1 เครื่องดนตรีประเภทขอ	59
5.1.1 วิธีการบรรเลงประเภทเครื่องประเภทขอ	65
5.1.2 ลักษณะการนั่งที่ถูกต้อง	65
5.1.3 ลักษณะการวางมือซ้ายที่จับด้ามขอ	66
5.1.4 ลักษณะมือขวาที่จับคันทักขอ	68
5.1.5 ยางสนและการปรับแต่งขอ	70
5.1.6 การปรับแต่งขอ	70
5.1.7 การตั้งสายขอ	72
5.1.8 การส่งคันทัก	73
5.2 เครื่องดนตรีประเภทขลุ่ย	76
5.2.1 เยื่อขลุ่ย วัสดุเยื่อขลุ่ย การปิดเยื่อขลุ่ยและกาวที่ใช้	77

5.2.2 ลักษณะท่าทางการเป่าขลุ่ย การจับขลุ่ย การวางปาก การหายใจและการใช้ลมเป่า	81
5.2.3 ตำแหน่งระดับเสียงประจำรูกดเสียงและนิ้วมือที่ใช้กด	88
5.3 เครื่องดนตรีประเภทขิม	89
5.3.1 ลักษณะท่าทางการเล่น การเคลื่อนไหวขณะตีขิม	90
5.3.2 การจับไม้ วิธีตีขิม ตำแหน่งตีสายขิม	91
บทที่ 6 รูปแบบของเพลง	101
6.1 เพลงประกอบพิธีกรรม	101
6.2 เพลงทั่วไป	118
บทที่ 7 สรูปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	134
7.1 สรูปผลการวิจัย	134
7.1.1 จากการศึกษาด้านประวัติความเป็นมาของวงมุลนิธิ ห่งชัยเชียงตุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	134
7.1.2 จากการศึกษารูปแบบของเพลงที่ใช้ในการบรรเลง	135
7.1.3 จากการศึกษาวิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีของ วงมุลนิธิห่งชัยเชียงตุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	135
7.1.3.1 เครื่องดนตรีประเภทซอ	135
7.1.3.2 เครื่องดนตรีประเภทขลุ่ย	136
7.1.3.3 เครื่องดนตรีประเภทขิม	136
7.1.3.4 เครื่องดนตรีประเภทตีประกอบจังหวะ	137
7.2 อภิปรายผล	138
7.2.1 เกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของวงมุลนิธิห่งชัยเชียงตุง	138
7.2.2 เกี่ยวกับรูปแบบของเพลงที่ใช้ในการบรรเลง	138
7.2.3 เกี่ยวกับวิธีการบรรเลงเครื่องดนตรี	138
7.2.4 เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน	138
7.3 ข้อเสนอแนะ	139
ภาคผนวก	142

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงกรอบแนวคิด	10
ตารางที่ 2 ตารางแสดงขนาดของชั้นคู่เสียงแบ่งเท่าในระบบเซนต์ (Cent)	15
ตารางที่ 3 แสดงเสียงของขอประเภทต่าง ๆ	72
ตารางที่ 4 แสดงตำแหน่งต่าง ๆ ประจำรูกคเสียงและนิ้วมือที่ใช้กดหน่วยเด็ก	88

สารบัญแผนภูมิโน้ต

	หน้า
แผนภูมิโน้ตที่ 1 แสดงลิ่วบันแบบฉบับของเจียงหนาน	5
แผนภูมิโน้ตที่ 2 แสดงโครงร่างของโครงสร้างทำนองเพลงทางยาวลิ่วบัน 52-จังหวัด	7
แผนภูมิโน้ตที่ 3 แสดงการเกิดเสียงและความสัมพันธ์ของท่อน	22
แผนภูมิโน้ตที่ 4 แสดงบันไดเสียงเพนตาโทนิค	22
แผนภูมิโน้ตที่ 5 แสดงบันไดเสียงเฮปตาโทนิค	23
แผนภูมิโน้ตที่ 6 ชุดเสียงกงเดี่ยว	23
แผนภูมิโน้ตที่ 7 ชุดเสียงซางเดี่ยว	24
แผนภูมิโน้ตที่ 8 ชุดเสียงเจวเดี่ยว	24
แผนภูมิโน้ตที่ 9 ชุดเสียงจื่อเดี่ยว	24
แผนภูมิโน้ตที่ 10 ชุดเสียงอวีเดี่ยว	25
แผนภูมิโน้ตที่ 11 แสดงการจัดวางชุดเสียง 5-2	25
แผนภูมิโน้ตที่ 12 แสดงการจัดวางชุดเสียง 1-5	26
แผนภูมิโน้ตที่ 13 แสดงการจัดวางชุดเสียง 6-3	26
แผนภูมิโน้ตที่ 14 แสดงการจัดวางชุดเสียง 2-6	27

สารบัญรูปลูกภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.1 สภาพเมืองหาดใหญ่เมื่อปี2428	29
รูปที่ 2.2 สภาพอาคารบ้านเรือนเมืองหาดใหญ่เมื่อปี2428	30
รูปที่ 2.3 สภาพอำเภอหาดใหญ่ในปัจจุบัน	31
รูปที่ 2.4 แผนที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	34
รูปที่ 4.1 สถานที่แรกที่ก่อตั้งมูลนิธิฯ	41
รูปที่ 4.2 รูปถ่ายขุนฮ้วน แซ่โชว ประธานกรรมการผู้ก่อตั้งมูลนิธิห่งเชียงตุง พ.ศ.2499	44
รูปที่ 4.3 นายโคเกีย แซ่เอี้ยวฯ	45
รูปที่ 4.4 คณะกรรมการก่อตั้งมูลนิธิห่งเชียงตุง	45
รูปที่ 4.5 คณะกรรมการบริหารมูลนิธิห่งเชียงตุงปัจจุบัน	46
รูปที่ 4.6 นายวินชัย ลีละศิริ ประธานมูลนิธิห่งเชียงตุงคนปัจจุบัน	46
รูปที่ 4.7 คุณพรทิพย์ อารีรักษ์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ถาวร	47
รูปที่ 4.8 นายพงษ์ศักดิ์ อารีรักษ์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ถาวรมูลนิธิห่งเชียงตุง	48
รูปที่ 4.9 นายกังสแสง ศรีสวัสดิ์นภาพ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ถาวร มูลนิธิห่งเชียงตุง	49
รูปที่ 4.10 รูปแสดงแผนที่ตั้งมูลนิธิห่งเชียงตุง หาดใหญ่	50
รูปที่ 4.11 นายสุชัย แซ่ตั้ง หัวหน้าคนตรี	51
รูปที่ 4.12 สถานที่ตั้งมูลนิธิห่งเชียงตุง	51
รูปที่ 4.13 สถานที่ในการฝึกซ้อมในปัจจุบันภายในมูลนิธิห่งเชียงตุง	52
รูปที่ 4.14 นักดนตรี 1	53
รูปที่ 4.15 นักดนตรี 2	54
รูปที่ 4.16 นักดนตรี 3	54
รูปที่ 4.17 นักดนตรี 4	55
รูปที่ 4.18 นักดนตรี 5	55
รูปที่ 4.19 นักดนตรี 6	56
รูปที่ 4.20 นักดนตรี 7	56
รูปที่ 4.21 นักดนตรี 8	57
รูปที่ 5.1 รูปหยี่ฮี้	58
รูปที่ 5.2 แสดงลูกบิดขอ	59
รูปที่ 5.3 แสดงกระบอกขอหยี่ฮี้	59
รูปที่ 5.4 ขอหยี่ฮี้	60

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่ 5.5 ส่วนประกอบของหยีผู้	60
รูปที่ 5.6 ขอน้ำผู้	61
รูปที่ 5.7 การวางนิ้ว	61
รูปที่ 5.8 ท่าโยนน้ำผู้จนลุลวดลายสวยงาม	61
รูปที่ 5.9 พ้ำอี	62
รูปที่ 5.10 เปลือกหอยแครงรองสาย	62
รูปที่ 5.11 การบรรเลงพ้ำอี	62
รูปที่ 5.12 ท่าโยนซึ่งลุลวดลาย	63
รูปที่ 5.13 เซลโล	64
รูปที่ 5.14 สภาพตัวผ้าที่ถูน้ำท่วม	64
รูปที่ 5.15 การนั่งบรรเลงขอ	65
รูปที่ 5.16 การวางของหยีผู้ หัวเข้าทั้งสองหนีบหัวท้ายขอ	66
รูปที่ 5.17 แสดงส่วนต่างๆ ของนิ้ว	67
รูปที่ 5.18 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะมือซ้ายจับด้ามขอ	67
รูปที่ 5.19 แสดงลักษณะมือซ้ายจับด้ามขอ	68
รูปที่ 5.20 การวางมือขณะบรรเลงขอ	68
รูปที่ 5.21 แสดงแรงที่เกิดบนคันชักขณะสีขอ	69
รูปที่ 5.22 หน้าขอ	70
รูปที่ 5.23 สะพานรองสาย (แป้) ชนิดต่าง ๆ	71
รูปที่ 5.24 ระดับเสียงประจำตำแหน่งบนสายของขอชนิดต่าง ๆ	72
รูปที่ 5.25 แสดงการตั้งคันชัก	74
รูปที่ 5.26 แสดงส่วนต่างๆ ของคันชัก	75
รูปที่ 5.27 แสดงขลุ่ยห่วยเด็กขนาดต่าง ๆ	76
รูปที่ 5.28 แสดงการติดเยื่อขลุ่ยด้วยกาว	78
รูปที่ 5.29 แสดงการสร้างรอยจับบนบนเยื่อ	79
รูปที่ 5.30 แสดงการให้นิ้วโป้ง 2 มือจัดแต่งเยื่อขลุ่ย	80
รูปที่ 5.31 แสดงตำแหน่งสำหรับรับเสียงสูง - ต่ำ และรูสำหรับติดเยื่อ	80
รูปที่ 5.32 แสดงการยึนและนั่งเป่าขลุ่ย	81
รูปที่ 5.33 แสดงวิธีจับขลุ่ยแบบปึงตี	82

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปที่ 5.34 แสดงวิธีจับขลุ่ยแบบนิ้วดี	83
รูปที่ 5.35 แสดงการใช้บริเวณท้องนิ้วกดขลุ่ย	84
รูปที่ 5.36 แสดงการไขปลายนิ้วกดขลุ่ย	84
รูปที่ 5.37 แสดงการใช้บริเวณท้องนิ้วของนิ้วกลางกดขลุ่ย	85
รูปที่ 5.38 แสดงการวางปาก	86
รูปที่ 5.39 เชี่ยวคิม	89
รูปที่ 5.40 แสดงท่าทางการเล่นเชี่ยวคิม	90
รูปที่ 5.41 แสดงการจับไม้ตีซิม	91
รูปที่ 5.42 แสดงตำแหน่งของการตั้งสาย	92
รูปที่ 5.43 แสดงวิธีการตั้งสายซิม	93
รูปที่ 5.44 รูปแสดงจังหวะตีสายและไม้กลับ	94
รูปที่ 5.45 เครื่องดนตรีประเภทตีประกอบจังหวะ	95
รูปที่ 5.46 ตงโก้ว	95
รูปที่ 5.47 กลองต้วโก้ว	96
รูปที่ 5.48 การจับไม้ตีกลองต้วโก้ว	96
รูปที่ 5.49 บัวะเกีย	96
รูปที่ 5.50 การจับบัวะเกีย	96
รูปที่ 5.51 รูปตีบ่อและการใช้มือหยุดเสียง	98
รูปที่ 5.52 ไทวล้อ	99
รูปที่ 5.53 เกียงเกีย	100